

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΠΕΡΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1907

ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΤΗΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1907

Ἄριθ. πρωτ. 5571

ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

ΤΗΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἄρθρον 1.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς Π. Κ. Ἐκπαίδ. Επιτροπῆς τυγχάνει καὶ ἡ δέουσα φροντίς, ἣν ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ αὕτη, ὅπως τὰ πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰς σχολὰς διδασκτικὰ βιβλία ἐκπληρῶσι τὸν προορισμὸν αὐτῶν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ ἐγκρίνει ὡς κατάλληλα πρὸς διδασκαλίαν βιβλία ἐν ταῖς ἀστικαῖς καὶ δημοτικαῖς σχολαῖς οὐχὶ ἀπλῶς πᾶν διδασκτικὸν βιβλίον θρησκευτικῶς καὶ πολιτικῶς ἄμεμπτον, ἀλλ' ὅσα συγχρόνως ἔχουσι καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ καλοῦ βιβλίου λόγῳ ἐκλογῆς καὶ ποσότητος τῆς ἀναγκαίας ὕλης, λόγῳ μεθοδικῆς καὶ τεχνικῆς ταύτης κατατάξεως καὶ διασκευῆς καὶ λόγῳ καθαρότητος καὶ σαφηνείας τῆς γλώσσης.

Ὁ παρὼν κανονισμὸς συζητηθεὶς ἐν ταῖς συνεδριάσεσι τῆς 9 Φεβρουαρίου καὶ 13 Ἰουλίου 1907 τῶν Δύο Σωμάτων ἐνεκρίθη παμψηφεί· ἐπικυρούμενος δὲ ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τίθεται εἰς ἐνέργειαν.

Πατριαρχεῖα τῆ 13 Ἰουλίου 1907.

Ὁ Πρόεδρος
τοῦ Δ. Ε. Συμβουλίου
† Ὁ Κυζίκου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ὁ Α' Γραμματεὺς
Π. Δ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἄρθρον 2.

Ἐν τοῖς διδακτικοῖς βιβλίοις περιλαμβάνονται καὶ τὰ καλλιγραφικὰ καὶ ἰχνογραφικὰ σχέδια, αἱ συλλογαὶ ἀσμάτων, οἱ γεωγραφικοὶ πίνακες καὶ εἴ τι ἄλλο σχέδιον χρησιμεύον εἰς διδασκαλίαν ἐν ταῖς ἀστικαῖς καὶ δημοτικαῖς σχολαῖς.

Ἄρθρον 3.

Οὐδενὸς βιβλίου μὴ φέροντος τὴν ἔγκρισιν τῆς Π. Κ. Ἐκπαίδ. Ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγή καὶ διδασκαλία ἐν ταῖς ἀστικαῖς καὶ δημοτικαῖς σχολαῖς. Οἱ παραβαίνοντες δὲ τοῦτο διδάσκαλοι τιμωροῦνται διὰ παύσεως.

Ἄρθρον 4.

Τὰ πρὸς ἐξέτασιν ὑποβαλλόμενα τῇ Ἐκπαίδ. Ἐπιτροπῇ διδακτικὰ βιβλία ἀναγγέλλοντο ἄρμοδιως τῇ Ἐπιτροπῇ διὰ γράμματος τοῦ συγγραφέως καὶ διαβιβάζονται αὐτῇ οὐχὶ βραδύτερον τῆς 30 Αὐγούστου ἐκάστου ἔτους. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης οὐδὲν διδακτικὸν βιβλίον γίνεται δεκτὸν πρὸς ἐξέτασιν.

Ἄρθρον 5.

Ἐν ἀρχῇ ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους ἐκλέγεται καὶ διορίζεται ὑπὸ τῆς Πατριαρχ. Κεντρ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς τριμελὴς ὑποεπιτροπὴ δι' ἕκαστον πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἔγκρισιν ὑποβαλλόμενον εἶδος διδακτικοῦ βιβλίου, ἀποτελουμένη αὕτη ἐξ ἄρμοδιων καὶ εἰδικῶν προσώπων ὑφ' ἑνὸς καθηγητοῦ, ἐνὸς διδασκάλου τῶν Ἀστικῶν σχολῶν καὶ ἐνὸς τῶν λοιπῶν λογίων. Ἐκλέγεται δὲ ἡ ὑποεπιτροπὴ αὕτη διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου ὀνομάτων προτεινομένων πρότερον ἐν συνεδρίᾳ τῆς Ἐκπαίδ. Ἐπιτροπῆς μετὰ τὴν ὑποβολὴν εἰς αὐτὴν τῶν πρὸς μελέτην βιβλίων.

Ἄρθρον 6.

Ἐκαστον τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ ἀναλυτικὴν ἠτιολογημένην ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ μελετηθέντος ὑπ' αὐτοῦ βιβλίου, ἡ δὲ Ἐκπαίδ. Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποβαλλομένων τριῶν ἐκθέσεων ἐφ' ἑκάστου βιβλίου ἐκλέγει 2—3 τὸ πολὺ τὰ συγκεντροῦντα τὰς περισσοτέρας ἀρετὰς κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἑλλανοδικῶν.

Ἄρθρον 7.

Τῇ πρώτῃ μετὰ τὴν 30 μηνὸς αὐγούστου συνεδρία συνερχομένη ἡ Ἐκπαίδ. Ἐπιτροπὴ λαμβάνει γινῶσιν ἐκάστου εἶδους τῶν πρὸς ἐξέτασιν ὑποβαλλομένων διδακτικῶν βιβλίων, καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἄρμοδιων σχετικῶν ὑποεπιτροπῶν, αἵτινες τέσσαρας τὸ πολὺ μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν ὀφείλουσι νὰ ὑπαβάλλωσι τῇ Π. Κ. Ε. Ἐπιτροπῇ τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ὀρίζεται. Αὕτη δὲ ἐντὸς ἐνὸς τὸ πολὺ μηνὸς ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν ἐκθέσεων τῶν ὑποεπιτροπῶν, ἐκδίδωσι τὴν ἐτμηγορίαν αὐτῆς διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἐξέτασις καὶ ἔγκρισις τῶν ἐκάστου εἶδους διδακτικῶν βιβλίων δέον ἵνα ἐκτελῆται τμηματικῶς συμπληρουμένη μετὰ μίαν τετραετίαν τοιοῦτοτρόπως ὥστε κατ' ἔτος νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετάζωνται δύο μόνον εἶδη διδακτικῶν βιβλίων, καὶ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον ἔτος τὰ θρησκευτικὰ καὶ ἱστορικά, κατὰ τὸ δεύτερον τὰ γλωσσικά, κατὰ τὸ τρίτον τὰ μαθηματικά καὶ φυσικά, καὶ κατὰ τὸ τέταρτον τὰ γεωγραφικά (μετὰ γεωγραφικῶν πινάκων) καὶ καλλιτεχνικά. Παρερχομένης δὲ τῆς πρώτης τετραετίας ἐπαναλαμβάνεται

νεται ἡ τῆς δευτέρας τετραετοῦς περιόδου ἐξέτασις καὶ ἔγκρισις τῶν διδακτικῶν βιβλίων κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, ἥτοι τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἱστορικῶν βιβλίων κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐπίσης δὲ παρελθούσης τῆς τετραετίας ἀνανεοῦται ὁ διαγωνισμὸς καὶ διὰ τὰ ἤδη βραβευθέντα βιβλία.

Ἄρθρον 9.

Οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κριτὰς νὰ ὑποβάλλωσι πρὸς ἔγκρισιν τὰ ἴδια αὐτῶν συγγράμματα ἢ τὰ τῶν συγγενῶν αὐτῶν μέχρι τοῦ τετάρτου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 10.

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ προσκαλεῖ τοὺς συγγραφεῖς πάντων τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῶν σημειουμένων ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ὑπ' αὐτῆς τέως ἐγκεκριμένων ἵνα ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ὀριζομένης τετραετοῦς περιόδου ἀπὸ τῆς προκηρῦξεως περὶ συγγραφῆς νέων βιβλίων συμμορφωθῶσιν, εἴγε βούλονται, πρὸς τοὺς ἐν τῇ προκηρῦξει ἀναφερομένους νέους ὄρους, διασκευάζοντες καὶ ὑποβάλλοντες ἐκ νέου εἰς τὴν Ἐκπαιδευτικὴν ἐπιτροπὴν τὰ βιβλία αὐτῶν πρὸς ἔγκρισιν. Προειδοποιεῖ δὲ ὅτι παρελθούσης τῆς τετραετίας ἔσονται ἐν χρήσει ἐν ταῖς σχολαῖς μόνον τὰ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καὶ ἐφεξῆς ἐγκριθησόμενα βιβλία.

Ἄρθρον 11.

Πάντων τῶν καθ' ἐκάστην τετραετῆ περίοδον ὑποβαλλομένων βιβλίων ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγή καὶ διδασκαλία αὐτῶν ἐν ταῖς ἀστικαῖς καὶ δημοτικαῖς σχολαῖς ἐπὶ ὠρισμένον χρονικὸν διάστημα, μεθ' ὃ ἀντικαθίστανται ταῦτα δι' ἐτέρων ἐκ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ ἐγκεκριμένων βιβλίων.

Ἄρθρον 12.

Τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὕλης τῶν βιβλίων κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων ἐγκεκριμένου ἐπισήμου ὁμοιομόρφου προγράμματος τῶν δημοτικῶν καὶ ἀστικῶν σχολῶν, εἰς ὃ παραπέμπονται ἐγκαίρως οἱ συγγραφεῖς τῶν διδακτικῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 13.

Τὸ εἰσαχθὲν ἅπαξ ἐν τινὶ σχολῇ διδακτικὸν βιβλίον οἶον γραμματικὴ, συντακτικόν, κτλ. δὲν ἀντικαθίσταται κατὰ τὰ λοιπὰ ἔτη τοῦ προγράμματος, ἐὰν τυγχάνῃ χρήσιμον ἐν ἀνωτέραις τάξεσι, καὶ οὐδεὶς λόγος ἀποχρῶν ὑπάρχει πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 14.

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐγκρίνουσα τὰ πρὸς χρῆσιν ἐν ταῖς σχολαῖς διδακτικὰ βιβλία καθορίζει συνάμα καὶ τὴν τιμὴν τῆς πωλήσεως αὐτῶν· ὁ ὑπολογισμὸς τῆς τιμῆς ἐκάστου βιβλίου γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τυπογραφικῶν φύλλων (εἰς 16ον), ὑπολογιζομένων κατ' ἀνώτατον ὄρον πρὸς 15 παράδες ἐκάστου, ἐὰν τὸ βιβλίον ἀποτελῆται ἐκ φύλλων πλειόνων τῶν δύο, πρὸς 20 δὲ ἐὰν ἐκ δύο μόνον ἢ καὶ ὀλιγωτέρων.

Ἄρθρον 15.

Οἱ συγγραφεῖς διδακτικῶν βιβλίων ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσιν ἐγκαίρως εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἔντυπον ἢ χειρόγραφον τὸ βιβλίον αὐτῶν ἐπὶ καλοῦ χάρτου γεγραμμένον καὶ εὐανάγνωστον καὶ ἔγκριθέν πρότερον ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως· δεόν δὲ πρὸς τούτοις νὰ ἐπισυνάπτωσι καὶ ἀπόδειξιν τοῦ πατριαρχικοῦ ταμείου περὶ καταβολῆς τοῦ κανονικοῦ τέλους, ὑπολογιζομένου τοῦ δικαιώματος τοῦ ἔθνικοῦ ταμείου δι'

ἕκαστον βιβλίον εἴτε ἔντυπον εἴτε χειρόγραφον εἰς 20 γρόσια.

Ἄρθρον 16.

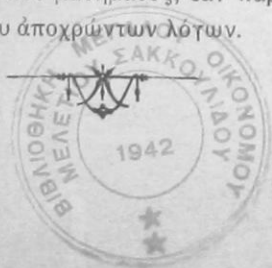
Διὰ τὴν Π. Κ. Ε. Ἐπιτροπὴν εἰσπράττεται ἐξ ἀμοφτέρων τῶν τε χειρογράφων καὶ ἐντύπων βιβλίων ὡς πρόσθετον τέλος δι' ἕκαστον τυπογραφικὸν φύλλον ἀνὰ 20 μὲν γρόσια μέχρι 10 τυπογραφικῶν φύλλων δι' ἕκαστον δὲ τῶν περὶ πλέον ἀνὰ 10 γρόσια. Τὰ πρόσθετα ταῦτα τέλη θὰ εἰσπράττωνται παρὰ τοῦ ἔθνικοῦ ταμείου καὶ διαταγῇ τῆς Ἐκπαιδευτ. Ἐπιτροπῆς θὰ διανέμωσιν εἰς τοὺς κριτὰς πρὸς ἀμοιβὴν αὐτῶν.

Ἄρθρον 17.

Ὅπως μέχρι τοῦδε οὕτω καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ Π. Κ. Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ συντάσσει καὶ ἐκδίδωσι τακτικῶς κατάλογον τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐγκεκριμένων βιβλίων, τῶν κατ' ἔτος ἐγκρινομένων ἀγγελιομένων ἀμέσως διὰ τοῦ πατριαρχικοῦ φύλλου «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» καὶ διὰ τῶν ἐλληνικῶν φύλλων τῆς πρωτευούσης.

Ἄρθρον 18.

Ἡ Π. Κ. Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ κανονίσῃ καὶ τὰ περὶ τῆς χρήσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐν ταῖς σχολαῖς ἵνα μὴ συμβαίη ὅπως ἀπὸ τῆς Α' μέχρι τῆς Δ' τάξεως ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σχολείου διδάσκωνται ἰδιαίτερα δι' ἑκάστην τάξιν ἀναγνωστικὰ διαφόρων συγγραφέων. Τὸ αὐτὸ δέον νὰ σημειωθῇ καὶ περὶ τῶν ἄλλων διδακτικῶν βιβλίων, ὅσον τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας, τῆς Πολιτικῆς Ἱστορίας καὶ εἴτινος ἄλλου μαθήματος, ἐὰν παρόμοιον καὶ ἐπ' αὐτῶν συμβαίη ἄνευ ἀποχράντων λόγων.

005357

PATRIARCATO ECUMENICO

SHEDION KANONISMOU PERI ENGRHISEOS
TON DIDAKTIKON VIVLION TON DIMOTIKON
KE ASTIKON SHOLON

(Regolamento suol'approva-
zione dei libri scolastici
delle classi elementari)

CON/PLE 1907

